

เวทีประชาธิปไตย

องค์การบริหารส่วนตำบลเตล จังหวัดสุรินทร์

การเมืองท้องถิ่นในพื้นที่ตำบลเตล มีการซื้อสิทธิ์ ขาดเสียงค่อนข้างมาก ประชาชนส่วนใหญ่มีมุมมองเกี่ยวกับการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นว่าเป็นเรื่องของผลประโยชน์ ผู้สมัครมักซื้อเสียง ชาวบ้านก็ขายสิทธิ์ ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปก็จะไปแสวงหาผลประโยชน์ต่อไป

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ผู้สมัครส่วนหนึ่งก็จะซื้อเสียงและให้สิ่งของตอบแทน ขณะเดียวกันชาวบ้านรู้สึกเบื่อหน่ายกับการเมือง และไม่ค่อยมีจิตสำนึกทางการเมือง ผู้สมัครให้อะไรก็รับ ซึ่งปรากฏการณ์แบบนี้มักเกิดขึ้นเป็นประจำในช่วงการเลือกตั้ง นอกจากนี้ชาวบ้านโดยส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตัวแทนของตนที่ได้รับเลือกตั้งว่าจะเข้าไปทำประโยชน์อะไรให้แก่ตนเองบ้าง

อบต.เตล จึงมีแนวคิดที่จะหาวิธีในการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในชุมชน และลดการซื้อขายเสียงในชุมชน

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: ศีขรภูมิ

จังหวัด: สุรินทร์

ประชากร: 12,988 คน

พื้นที่: 50.297 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น : องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

อบต.เตล จึงได้จัดทำโครงการ “เวทีประชาธิปไตย” ขึ้น ในปี 2543 เพื่อสร้างเวทีที่ก่อให้เกิดความรู้แก่ประชาชนในเรื่องบทบาทหน้าที่ของพลเมืองตามระบบประชาธิปไตย และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภา อบต. นอกจากนี้ยังเป็นเวทีให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา อบต. แลกเปลี่ยนนโยบายต่อประชาชน เพื่อลดปัญหาการซื้อขายเสียงในช่วงการเลือกตั้ง

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. จัดงานเวทีประชาธิปไตยขึ้น 1 วัน โดยมีการแสดงดนตรีสลับกับการแถลงนโยบายของผู้สมัคร และการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องประชาธิปไตย การเลือกตั้ง รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของ อบต. และสมาชิกสภา อบต. และความสำคัญของการเลือกตั้งที่โปร่งใสไม่ซื้อขายเสียง รวมทั้งมีการสอดแทรกมุขตลก เพื่อให้เกิดความสนุกสนานตลอดงาน
2. สร้างเวทีให้ผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. จำนวน 4 คน ได้มีโอกาสในการแถลงนโยบายให้ประชาชนรับทราบ อย่างพร้อมเพรียงกัน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนรู้จักตัวผู้สมัครมองเห็นวิสัยทัศน์ และเปรียบเทียบนโยบายของผู้สมัครแต่ละคนเพื่อประกอบการตัดสินใจลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้สมัครทุกคนได้เข้าถึงชาวบ้าน
3. จัดเวทีในการสื่อสารระหว่าง อบต.กับประชาชนในพื้นที่

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	- งบประมาณของ อบต. ในปี 2543 จำนวน 8,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้ - ค่าเลี้ยงรับรอง 2,400 บาท - ค่าเวที 400 บาท - ค่าอาหาร เครื่องดื่ม 2,200 บาท - ค่าจ้างนักดนตรี 2,600 บาท - ค่าเครื่องเสียง 400 บาท
อุปกรณ์/เครื่องมือ	- เวที 1 เวที - โต๊ะ และเก้าอี้ - เครื่องเสียง 1 ชุด
บุคลากร	- อาสาสมัครชาวบ้าน ทำหน้าที่ในการจัดเตรียมสถานที่ในวันจัดงาน จำนวนประมาณ 10 คน ทำงาน 1 วัน - ปลัด อบต. และเจ้าหน้าที่อบต. ทำหน้าที่ดูแลการดำเนินโครงการ

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
พฤษภาคม 2543	- ปลัด อบต. ได้มีแนวคิดในเรื่องการจัดเวทีประชาธิปไตยขึ้นในหมู่บ้าน เนื่องจากเห็นว่าเป็นโอกาสที่หมู่บ้าน 22 ซึ่งเป็นหมู่บ้านใหม่และกำลังจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. 2 คนในหมู่บ้านนี้เป็นครั้งแรก - ปลัด อบต.ปรึกษากับนายก อบต. และได้รับความเห็นชอบจากนายก อบต.ให้จัดทำโครงการ และบรรจุเป็นวาระนำเข้าไปประชุมสภา อบต. เพื่อขออนุมัติ แต่เนื่องจากโครงการนี้ไม่อยู่ในแผนงานของ อบต. จึงได้เสนอให้ใช้งบเลี้ยงรับรองในการจัดทำโครงการ	ปลัด อบต./ นายก อบต./ สมาชิกสภา อบต.
มิถุนายน 2543	- ประสานงานกับผู้เข้าสมัครชิงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. ของหมู่บ้าน 22 จำนวน 4 คน เพื่อแจ้งให้ทราบว่าจัดเวทีให้แก่ผู้สมัครทุกคน เพื่อเปิดโอกาสให้เข้ามาแสดงวิสัยทัศน์ และแนวนโยบายต่อประชาชน - ประสานงานกับผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้าน 22 ให้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ - ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมเวทีประชาธิปไตยผ่านทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้านเพื่อเชิญชวนให้ชาวบ้านมาเข้าร่วมในวันจัดงาน - ให้หมู่บ้านเลือกสถานที่ในการจัดงาน - เตรียมการด้านบุคลากรในการจัดเตรียมสถานที่ และจัดสร้างเวที - จัดหาพิธีกรในงาน - ติดต่อจ้างหมานักดนตรีพร้อมเครื่องเสียงเพื่อเข้ามาแสดงในงาน	ปลัด อบต./ ผู้นำชุมชน

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
มิถุนายน 2543 (วันที่ 22)	- จัดเตรียมงานด้านเวที สถานที่ต่างๆ ให้เรียบร้อย - จัดงานเวทีประชาธิปไตย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ • จัดงานตั้งแต่เวลา 18.00 – 21.00 น. โดยมีประธานสภา อบต. (ตำแหน่งในขณะนั้น) สมาชิกสภา อบต. เจ้าหน้าที่ของ อบต. ผู้สมัครชิงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 22 และประชาชนในหมู่ที่ 22 และหมู่บ้านใกล้เคียงเข้าร่วมงาน • ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นสมาชิกสภา อบต. จำนวน 4 คน ขึ้นแถลงนโยบายของตนเอง • ปลัด อบต. ขึ้นกล่าวให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องประชาธิปไตย การเลือกตั้ง รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของ อบต. และสมาชิกสภา อบต. และความสำคัญของการเลือกตั้งที่โปร่งใสไม่ซื้อขายเสียง • แสดงดนตรีสลับกับการขึ้นแถลงนโยบายของผู้สมัครและการให้ความรู้ของปลัด อบต. • นายก อบต. ขึ้นกล่าว และรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์จากชาวบ้าน • แจกแบบประเมินการจัดกิจกรรม	ปลัด อบต. / ผู้นำชุมชน/ สมาชิกสภา อบต.
มิถุนายน 2543	- ประเมินผลกิจกรรมที่จัด ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่เห็นด้วยและต้องการให้จัดกิจกรรมแบบนี้ขึ้นอีกในการเลือกตั้งครั้งต่อไป	ปลัด อบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

ประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ 22

ให้การสนับสนุนกิจกรรมโดยการเข้ามาช่วยในการเตรียมสถานที่ในวันงาน และเป็นพิธีกรในงาน

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ประชาชนในตำบลแต่โดยส่วนใหญ่ ยังไม่เข้าใจการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตยและบทบาทหน้าที่ของ อบต. และสมาชิกสภา อบต. ที่ได้รับเลือกตั้งว่าจะเข้าไปทำประโยชน์อะไรให้แก่ประชาชนได้บ้าง
2. ประชาชนยังมีมุมมองเกี่ยวกับการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นว่าเป็นเรื่องของผลประโยชน์ ผู้สมัครมักซื้อเสียง ชาวบ้านก็ขายสิทธิ์ ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปก็จะไปแสวงหาผลประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีการซื้อขายเสียงเป็นจำนวนมากในการเลือกตั้งที่ผ่านมา

หลังการดำเนินการ

1. ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อบต. และสมาชิกสภา อบต. มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 22 ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และไม่มีข้อครหา ขณะเดียวกัน การซื้อสิทธิ์ขายเสียงแทบไม่ปรากฏ และเมื่อเข้าไปปฏิบัติหน้าที่แล้วประชาชนให้การยอมรับ การขอความร่วมมือในด้านต่างๆ ก็เป็นไปอย่างสะดวก ประชาชนให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ
2. เกิดการตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น และเปลี่ยนแนวคิดทางการเมืองในมิติใหม่ โดยเฉพาะเมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา อบต. ทุกคน ต้องเตรียม "นโยบาย" สำหรับแถลงให้กับประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ ซึ่งแตกต่างจากเมื่อก่อนที่ผู้สมัครจะเน้นที่การ "หาเสียง" มากกว่า "การแถลงนโยบาย" ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสพิจารณาผู้สมัครแต่ละคนอย่างรอบด้านมากขึ้น

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
สภา อบต. ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดที่จะจัดกิจกรรมดังกล่าว เนื่องจากมองว่าเป็นกิจกรรมทั่วไปที่ก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองงบประมาณ และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์มากนัก	พยายามทำความเข้าใจกับสมาชิกสภา อบต. โดยอธิบายถึงรูปแบบการจัดงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งจะแตกต่างจากรูปแบบเวทีประชาธิปไตยที่จัดกันทั่วไป จนกระทั่งได้รับการสนับสนุน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การสนับสนุนของผู้บริหารอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ไม่เพียงแต่การอนุมัติโครงการ แต่เป็นการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ในงานวันโดยพร้อมเพรียงกัน
2. การพยายามสอดแทรก "เนื้อหาสาระเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง และบทบาทหน้าที่ของ อบต." ผ่านความบันเทิง หรือการแสดงดนตรีและกิจกรรมต่างๆ ไปพร้อมๆ กัน ทำให้ชาวบ้านที่เข้าร่วมเวทีประชาธิปไตย ได้ทั้งเนื้อหาสาระและความสนุกสนานไปพร้อมๆ กัน
3. การมีโฆษกที่เป็นคนมีความสามารถ อีกทั้งเป็นคนที่รู้จักในหมู่บ้าน เป็นส่วนสำคัญให้กิจกรรมของงานมีสีสันและไม่เกิดความเบื่อหน่าย

บทเรียนที่ได้รับ

การทำกิจกรรมบางอย่าง แม้จะเคยประสบความสำเร็จมาแล้วก่อนหน้านี้ แต่หากสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาและวิธีการนำเสนอแบบใหม่ก็จะนำไปสู่ความสำเร็จได้ นอกจากนี้ชาวบ้านส่วนใหญ่ชอบกิจกรรมบันเทิง ดังนั้นการสอดแทรกเนื้อหาสาระในกิจกรรมบันเทิงนั้นน่าจะเหมาะสมที่สุด

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายทองดี เกตุมณี
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลแดล
ที่อยู่ : หมู่ที่ 22 ตำบลแดล อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ 32110
โทรศัพท์ : (044) 866-095 , (07) 2603612

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2543

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ที่ 22 ตำบลแดล อำเภอดิษขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ 32110
ขนาดพื้นที่	50.297 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	3,396,777 บาท (ปีงบประมาณ 2543) 9.20% เงินเดือนและค่าจ้างประจำ 1.45% ค่าจ้างชั่วคราว 0.88% หมวดรายจ่ายงบกลาง 64.46% หมวดค่าตอบแทน 1.15% หมวดค่าสาธารณูปโภค 9.42% หมวดค่าอุดหนุน 1.34% หมวดค่าครุภัณฑ์
งบประมาณรายได้	3,802,200 บาท (ปีงบประมาณ 2543) 1.89% จัดเก็บเอง 55.14% รัฐจัดเก็บให้ 39.39% อุดหนุน
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	5 คน 3 คน พนักงานท้องถิ่น 1 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	13,531 คน
จำนวนครัวเรือน	2,584 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	1,000 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	20,500 บาท
ลักษณะของเมืองและวิถีชีวิตประชาคม	ตำบลแดลประกอบไปด้วย 22 หมู่บ้าน ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร อาชีพหลัก คือการทำนา และอาชีพรองคือการทำผ้าไหม ตำบลแดลเป็นตำบลหนึ่งที่มีความหลากหลายในเชิงกลุ่มชาติพันธุ์ มีการใช้ภาษาถิ่นหลายภาษา เช่น ภาษาส่วย (กูย) และลาว เป็นต้น ประชาชนในชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างเหนียวแน่น เพราะมีพื้นฐานจากการเป็นสังคมเกษตรกรรม ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันใกล้ชิดกัน อย่างไรก็ตามสภาพดังกล่าวเริ่มเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเกิดขึ้นของแรงงานรับจ้าง ทำให้ความสัมพันธ์กลายมาเป็นการสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานของการจ้างงานเป็นหลัก ศักยภาพที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา 1. พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับดำเนินการจัดตั้งศูนย์กลางการค้าขายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพราะอยู่ระหว่างเส้นทางที่จะไปสู่สนามบินจังหวัดบุรีรัมย์ 2. เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไหมให้เป็นอาชีพหลัก 3. เป็นตำบลศูนย์ผลิตปลูกหมอนเลี้ยงไหมประจำจังหวัดสุรินทร์ ณ บ้านประทุน หมู่ที่ 4 ศูนย์ปลูกหมอนเลี้ยงไหมตำบลแดล